

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

portugalski

Swipe to change

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Portugal

1 Koje vrste mjera postoje?

Svrha privremenih mjera i mjera opreza jest pružanje zaštite u određenim pravnim situacijama, a one mogu uključivati: a) privremene mjere obuhvaćene područjem primjene pravnog okvira za odrasle osobe pod pratnjom, kako je predviđeno Zakonom br. 49/2018 od 14. kolovoza 2018., b) privremeno upravljanje imovinom odsutne osobe (članak 1021. Zakona o parničnom postupku), c) imenovanje kuratora *ad litem* (članak 17. Zakona o parničnom postupku) ili d) mjere nužne za zaštitu imovine koja se sastoji od ostavine koja privremeno nema nasljednika (članak 938. Zakona o parničnom postupku). Svrha je mjera opreza (na primjer onih predviđenih člancima od 362. i dalje Zakona o parničnom postupku) ukloniti opasnost od ozbiljne ili nepopravljive štete u pogledu zahtjeva dok su postupci u tijeku (*periculum in mora*) i osigurati mogućnost izvršenja pravomoćne presude (članak 2. Zakona o parničnom postupku).

Postupci za donošenje mjera opreza ovise o tužbi podnesenoj radi utvrđivanja potraživanja koja se štiti mjerom opreza, osim ako sud naloži promjenu odgovornosti za pokretanje glavnog postupka (*inversão do contencioso*) (članak 364. Zakona o parničnom postupku). Njihova je zadaća osigurati ili privremeno predvidjeti učinke pravomoćne mjere uz pretpostavku da će odluka donesena u glavnom postupku biti povoljna za podnositelja zahtjeva. Opasnost od štete (*periculum in mora*) daje ovlast sudu da privremeno i sažeto razmotri materijalni pravni odnos, koji se zatim mora dublje preispitati. Ako je ta privremena procjena povoljna za podnositelja zahtjeva, određuju se mjere radi zaštite od opasnosti.

Svrha je mjera opreza osigurati praktični ishod postupka, izbjeći ozbiljnu štetu ili predvidjeti ostvarenje prava te istodobno postići što veću ravnotežu između interesa brzine i pravne sigurnosti.

U portugalskom građanskom postupovnom pravu predviđene su dvije vrste mjera opreza:

- opće mjere opreza (članci od 362. do 376. Zakona o parničnom postupku)
- posebne mjere opreza (članci od 377. do 409. Zakona o parničnom postupku).

Prve su uređene člankom 362. Zakona o parničnom postupku, u kojem je propisano da osoba koja dokaže opravdan strah od toga da bi druga osoba mogla prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njezinu zahtjevu, a ne može se primijeniti nijedna od mjera opreza propisanih zakonom, može zatražiti donošenje odgovarajuće preventivne ili prethodne mjere radi osiguranja ostvarenja ugroženog prava (članak 362. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Zahtjev podnositelja može se temeljiti na postojećem pravu ili na pravu koje sud utvrđuje u postupku koji je u tijeku ili koji će se pokrenuti (članak 362. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Opće mjere opreza ne primjenjuju se kad se njima želi pružiti zaštita od opasnosti od povrede koja je izričito obuhvaćena posebnim mjerama (članak 362. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

Posebne mjere opreza izričito su utvrđene u Zakonu o parničnom postupku ili u zasebnom propisu.

U portugalskom Zakonu o parničnom postupku navedene su sljedeće posebne mjere opreza:

- privremeni povrat vlasništva (članak 377. Zakona o parničnom postupku)
- obustava korporativnih odluka (članak 380. Zakona o parničnom postupku)
- privremeno uzdržavanje (članak 384. Zakona o parničnom postupku)
- privremena naknada štete (članak 388. Zakona o parničnom postupku)
- zapljena (članak 391. Zakona o parničnom postupku)
- zabrana poduzimanja novih poslova (članak 397. Zakona o parničnom postupku)
- zamrzavanje imovine (članak 403. Zakona o parničnom postupku).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Ako netko dokaže opravdan strah od toga da bi druga osoba mogla prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njegovim pravima, može zatražiti donošenje odgovarajuće preventivne ili prethodne mjere za osiguranje ostvarenja ugroženog prava (članak 362. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Zahtjev podnositelja može se temeljiti na postojećem pravu ili na pravu koje sud utvrđuje u postupku koji je u tijeku ili koji će se pokrenuti (članak 362. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Takve se mjere donose ako postoji velika vjerojatnost da je pravo stvarno i ako postoji dovoljno utemeljen rizik da bi ono moglo biti povrijeđeno (članak 368. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Međutim, sud može odbiti mjere ako bi šteta za tuženika koja je rezultat njihove primjene bila znatno veća od štete koju podnositelj zahtjeva želi izbjeći primjenom mjera (članak 368. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Opće mjere opreza mogu se primijeniti samo ako ne postoji posebna mjera opreza koja je primjenjiva na pojedinosti slučaja (članak 362. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

Stoga **opće preventivne mjere** iz članka 362. Zakona o parničnom postupku moraju ispunjavati sljedeće zakonske pretpostavke:

- očito postojanje prava
- utemeljen strah da druga osoba može prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njegovu pravu (*periculum in mora*)
- praktična prikladnost preventivne ili prethodne mjere za osiguranje učinkovitosti ugroženog prava
- mjera koja će se odobriti ne smije biti obuhvaćena drugim postupcima za donošenje mjera opreza.

Sudu je za donošenje mjera opreza dovoljno da brzom provjerom utvrdi kako postoji jak dokaz u prilog zatraženom pravu (*fumus bonis juris*) i opravdan strah da vrijeme potrebno za donošenje pravomoćne odluke u sporu može prouzročiti nepopravljivu štetu ili štetu koju je teško popraviti (*periculum in mora*). Sudac mora biti dovoljno uvjeren da će ishod glavnog postupka biti povoljan za podnositelja zahtjeva jer mjere opreza podrazumijevaju jasan utjecaj na tuženikovu pravnu situaciju (članak 368. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Posebne mjere opreza:

- Privremeni povrat vlasništva:** kad je riječ o razbojničkoj krađi s elementima nasilja, vlasnik može tražiti da mu se privremeno vrati imovina i navesti činjenice koje se odnose na posjedovanje, razbojničku krađu i nasilje. Sudac može narediti povrat bez pozivanja ili saslušanja počinitelja ako nakon

preispitivanja dokaza smatra da je podnositelj nešto posjedovao i da mu je to nasilno oduzeto razbojničkom krađom (članci 377., 378. i 379. Zakona o parničnom postupku).

b) **Obustava korporativnih odluka:** ako neko udruženje ili trgovačko društvo donese odluke koje su protivne zakonu ili statutu, svaki partner može u roku od deset dana (počevši od datuma skupštine na kojem su donesene odluke ili datuma kad je podnositelj zahtjeva za njih saznao ako nije uredno pozvan na skupštinu) zatražiti obustavu provedbe tih odluka. Ta osoba mora objasniti koja je njezina uloga kao partnera i dokazati da bi provedba odluka mogla prouzročiti znatnu štetu. Uz zahtjev mora biti priložena preslika zapisnika sa skupštine na kojoj su donesene odluke, a ako održavanje skupštine nije propisano zakonom, preslika tog zapisnika može se zamijeniti dokazom o odluci (članci od 380. do 383. Zakona o parničnom postupku).

c) **Privremeno uzdržavanje:** osoba koja ima pravo na uzdržavanje može zatražiti utvrđivanje mjesečnog iznosa koji bi trebala primati kao privremeno uzdržavanje sve dok ne bude izvršena prva uplata konačnog iznosa uzdržavanja. Kad sud zaprimi zahtjev za privremeno uzdržavanje, utvrđuje se datum rasprave i stranke se obavješćuju da moraju osobno doći na raspravu ili da ih mora zastupati punomoćnik koji ima posebne ovlasti za rješavanje predmeta. Odgovor na zahtjev podnosi se tijekom rasprave i sudac nastoji postići dogovor o utvrđivanju uzdržavanja, koje zatim određuje presudom (članci od 384. do 387. Zakona o parničnom postupku).

Ako jedna od stranaka nije nazočna ili ako je pokušaj postizanja sporazuma bio neuspješan, sudac određuje izvođenje dokaza prije donošenja usmene presude za koju mora dati sažete razloge (članak 385. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

d) **Privremena naknada štete:** kad je riječ o zahtjevima za naknadu štete zbog smrti ili tjelesne ozljede, oštećenik i osobe koje bi mogle imati pravo na uzdržavanje od oštećenika te osobe kojima je oštećenik plaćao uzdržavanje na temelju prirodne obveze mogu zatražiti dodjelu određenog mjesečnog novčanog iznosa kao privremene naknade za štetu. Sudac odobrava traženu mjeru ako postoje dokazi o potrebi zbog pretrpljenih ozljeda i dokazi o tuženikovoj obvezi isplate naknade štete. Sud na temelju načela pravičnosti određuje privremenu naknadu, koja će se uzeti u obzir u konačnom iznosu odštete. To se primjenjuje i ako se zahtjev za naknadu štete temelji na povredi koja bi mogla ozbiljno ugroziti sredstva za život ili smještaj oštećenika. Prethodne točke koje se odnose na privremeno uzdržavanje primjenjuju se *mutatis mutandis* i na postupak donošenja ove mjere (članci od 388. do 390. Zakona o parničnom postupku).

e) **Zapljena:** vjerovnik, koji je opravdano uplašen da će izgubiti imovinu kojom jamči za svoje potraživanje, može zatražiti provođenje sudske zapljene imovine. Podnositelj zahtjeva za zapljenu podnosi činjenice koje podupiru potraživanje i opravdavaju navodni strah te navodi imovinu koju treba zaplijeniti i informacije potrebne za provođenje zapljene. Ako se zapljena traži protiv kupca imovine dužnika, podnositelj zahtjeva, ako ne dokaže da je kupoprodaja sudski osporena, mora podnijeti činjenice koje upućuju na to da će vjerojatno uspjeti s osporavanjem (članci od 391. do 396. Zakona o parničnom postupku). Nakon izvođenja dokaza naređuje se zapljena bez saslušanja druge stranke ako se smatra da su pravne pretpostavke ispunjene (članak 393. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Ako je posrijedi zapljena broda ili njegova tereta, osim toga što mora ispuniti opće zahtjeve, podnositelj zahtjeva dužan je i dokazati da je zapljena dopuštena s obzirom na prirodu potraživanja (članak 394. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). U tom slučaju zapljena se neće izvršiti ako dužnik odmah vjerovniku dostavi jamstvo koje on prihvati ili ako u roku od dva dana sudac smatra primjerenim zaustaviti odlazak broda do dostave jamstva (članak 394. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

f) **Zabrana poduzimanja novih poslova:** svatko tko smatra da mu je ugroženo pravo na isključivo ili zajedničko vlasništvo ili koje drugo stvarno ili osobno pravo na uporabu ili pravo vlasništva zbog novog posla ili nove usluge kojom mu se uzrokuje ili bi mu se mogao prouzročiti gubitak, može zatražiti neposrednu obustavu obavljanja posla ili pružanja usluge u roku od 30 dana od saznanja za činjenice. Podnositelj zahtjeva može i neposredno izvansudski odrediti zabranu tako da izvođača ili odgovornu osobu ili njezinu zamjenu pred dvama svjedocima usmeno obavijesti da mora prestati s radom. Ta izvansudska zabrana nema učinka ako se u roku od pet dana ne zatraži sudska potvrda (članci od 397. do 402. Zakona o parničnom postupku).

g) **Zamrzavanje imovine:** ako postoji razuman strah od gubitka, skrivanja ili rasipanja pokretne ili nepokretne imovine ili dokumenata, može se zatražiti zamrzavanje imovine. Takav zahtjev temelji se na postupku za određivanje imovine ili dokazu o imanju prava nad zamrznutom imovinom (članci od 403. do 409. Zakona o parničnom postupku).

Ovu mjeru može zatražiti svaka osoba koja ima interes da zaštiti imovinu ili dokumente, a vjerovnici je mogu zatražiti samo ako je potrebno osigurati nasljedstvo. Podnositelj zahtjeva mora sažeto dokazati pravo povezano s imovinom i činjenice na kojima se temelji strah od gubitka ili rasipanja te imovine. Ako pravo koje se odnosi na imovinu ovisi o postupku u tijeku ili koji će biti pokrenut, podnositelj zahtjeva mora uvjeriti sud kako postoji vjerojatnost da će predmetni zahtjev biti valjan. Nakon dostavljanja traženih dokaza sudac odobrava mjere ako smatra da je bez njihova donošenja ozbiljno ugrožen interes podnositelja zahtjeva.

2.1 Postupak

Osim zabrane poduzimanja novih poslova, u odnosu na koju je moguće pokrenuti izvansudski postupak nakon kojeg slijedi zahtjev za sudsku potvrdu (članak 397. stavci 2. i 3. Zakona o parničnom postupku), sve ostale mjere opreza temelje se na početnom zahtjevu sudu u kojem podnositelj zahtjeva daje sažeti dokaz ugroženog prava i opravdava strah od povrede. U tom zahtjevu podnose se popis svjedoka i ostali traženi dokazi. Broj svjedoka ograničen je na pet u skladu s člankom 365. Zakona o parničnom postupku.

U odluci u kojoj određuje mjeru sudac može, na zahtjev, osloboditi podnositelja zahtjeva odgovornosti za pokretanje glavnog postupka ako dokazi koji su podneseni u postupku podupiru čvrsto uvjerenje da je zaštićeno pravo stvarno i da je priroda mjere koja je određena prikladna za rješavanje spora (članak 369. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Zahtjev za oslobođenje može se podnijeti do kraja završne rasprave. Ako stranke nisu prethodno saslušane, tuženik može prigovarati odluci o promjeni odgovornosti za pokretanje postupka u isto vrijeme kad je podnesen prigovor protiv određene mjere (članak 369. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Pravila o promjeni odgovornosti za pokretanje postupka primjenjuju se *mutatis mutandis* na privremeni povrat vlasništva, obustavu korporativnih odluka, privremeno uzdržavanje, zabranu poduzimanja novih radova i ostale mjere propisane u zasebnom propisu kojima se, zbog njihove prirode, omogućuje konačno rješenje spora (članak 376. stavak 4. Zakona o parničnom postupku).

Ako ne postoji zakonska odredba na temelju koje se određuje mjera opreza bez saslušanja tuženika, sud ga je dužan saslušati, osim ako bi time bili ozbiljno ugroženi ciljevi ili učinkovitost mjere (članak 366. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Ako je tuženik saslušan prije određivanja mjere, poziva se da podnese prigovor u roku od deset dana. Ako je tuženik već bio pozvan u glavnom predmetu, umjesto poziva dostavlja se obavijest (članak 366. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Kad istekne rok za podnošenje prigovora, a tuženik je saslušan (prema potrebi), podnose se potrebni dokazi ili dokazi koje je sud odredio po vlastitu nahođenju (članak 367. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Ako tuženik nije saslušan i mjera još nije određena, tuženik se obavješćuje o odluci nakon njezina donošenja (članak 366. stavak 6. Zakona o parničnom postupku). Nakon obavijesti on općenito ima pravo žalbe protiv odluke kojom se određuje mjera ako, s obzirom na sve činjenice, smatra da ta mjera nije trebala biti određena. On može podnijeti prigovor i ako želi iznijeti činjenice ili dostaviti dokaze koje sud nije uzео u obzir i kojima bi se mogli ukloniti razlozi za mjeru opreza ili bi se ona mogla smanjiti (članak 372. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Tuženik može navedenim sredstvima osporiti odluku o promjeni odgovornosti za pokretanje postupka (članak 372. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Ako tuženik podnese prigovor, sud mora odlučiti hoće li zadržati, smanjiti ili povući prethodno određenu mjeru. Protiv te odluke i, ako je primjenjivo, protiv odluke o zadržavanju ili povlačenju odluke o promjeni odgovornosti za pokretanje postupka moguće je podnijeti žalbu i, ako je primjenjivo, podnose se dokazi koji su potrebni ili koje je sud odredio po vlastitu nahođenju (članak 372. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

Kad je riječ o mjesnoj nadležnosti, u članku 78. Zakona o parničnom postupku navedeno je:

- a) da se zahtjevi za zapljenu i zamrzavanje imovine mogu podnijeti sudu na kojem će biti pokrenut odgovarajući postupak ili sudu u mjestu u kojem se nalazi imovina ili, ako se imovina nalazi u više okruga, jednom od tih sudova (članak 78. stavak 1. točka (a) Zakona o parničnom postupku)
 - b) da je u slučaju zabrane poduzimanja novih poslova nadležan sud u mjestu u kojem se posao treba obavljati (članak 78. stavak 1. točka (b) Zakona o parničnom postupku)
 - c) da je za ostale mjere opreza nadležan sud na kojem će biti pokrenut odgovarajući postupak (članak 78. stavak 1. točka (c) Zakona o parničnom postupku).
- Ako nije promijenjena odgovornost za pokretanje postupka, čim se postupak pokrene, spaja se u isti predmet s ostalim postupcima iz tog spora. Ako je postupak pokrenut na drugom sudu, tad se postupak za donošenje mjere prosljeđuje tom sudu i taj je sud isključivo nadležan za sve sljedeće korake (članak 78. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Ako se zatraži donošenje mjera opreza dok je postupak u tijeku, zahtjev se treba podnijeti sudu na kojem se vodi odgovarajući postupak, osim ako taj postupak nije u fazi žalbe. U tom slučaju spajanje je moguće tek nakon okončanja postupka ili kad se glavni postupak vrati na prvostupanjski sud (članak 364. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

Zastupanje po odvjetniku obvezno je ako vrijednost mjere premašuje 5000 EUR ili ako je dopuštena žalba, u skladu s člancima 58. i 1090. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 44. stavkom 1. Zakona o organizaciji pravosuđnog sustava.

Vrijednost mjera opreza utvrđuje se kako slijedi:

- a) za privremeno uzdržavanje i privremenu naknadu štete prema traženom mjesečnom iznosu pomnoženom s dvanaest (članak 304. stavak 3. točka (a) Zakona o parničnom postupku)
- b) za privremeni povrat vlasništva prema vrijednosti predmeta kojeg je vlasnik lišen (članak 304. stavak 3. točka (b) Zakona o parničnom postupku)
- c) za obustavu korporativnih odluka prema opsegu gubitka (članak 304. stavak 3. točka (c) Zakona o parničnom postupku)
- d) za zabrane poduzimanja novih poslova i opće mjere opreza prema gubitku koji će biti spriječen (članak 304. stavak 3. točka (d) Zakona o parničnom postupku)
- e) za zapljenu prema iznosu tražbine koji će biti zajamčen (članak 304. stavak 3. točka (e) Zakona o parničnom postupku)
- f) za zamrzavanje imovine prema vrijednosti predmetne imovine (članak 304. stavak 3. točka (f) Zakona o parničnom postupku).

2.2 Glavni uvjeti

Kad ocjenjuje kriterije za određivanje mjere opreza, sud uvijek mora preispitati je li strah utemeljen te koliko će biti ozbiljno i teško popraviti moguću povredu prava. Isto tako ocjenjuje je li preventivna ili prethodna mjera primjerena za određeni predmet radi zaštite navodno ugroženog prava. Mora utvrditi da postoji rizik povezan sa svakim kašnjenjem.

Isto tako ispituje ovisi li postupci o sporu koji je pokrenut ili će biti pokrenut, a koji se temelji na pravu koje se štiti mjerom.

U takvoj vrsti postupka sud mora pribaviti sažeto (odnosno manje strogo nego u glavnom postupku) obrazloženje da postoji stvarna vjerojatnost da pravo koje treba zaštititi postoji i da je strah od povrede tog prava dovoljno opravdan.

Sve se mjere opreza smatraju žurnima i imaju prednost pred svim ostalim sudskim aktima koji nisu žurni (članak 363. stavak 1. Zakona o parničnom postupku) te se o njima odlučuje u prvom stupnju u roku od najviše dva mjeseca ili, ako nije potrebno pozivanje tuženika, u roku od 15 dana (članak 363. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeći takvim mjerama?

Mjere opreza primjenjuju se na prava te pokretnu i nepokretnu imovinu, a koji nisu potpuno ili djelomično isključeni zakonom.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Budući da ih određuje sud, mjere opreza obvezujuće su za sve javne i privatne subjekte te imaju prednost pred mjerama koje donosi bilo koje drugo tijelo (članak 205. stavak 2. Ustava Portugalske Republike). Svakoj osobi koja povrijedi određenu mjeru opreza bit će izrečena kazna za neposluš, bez obzira na to koje su mjere primjerene za izvršenje (članak 375. Zakona o parničnom postupku).

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Bez obzira na to je li podnositelj zahtjeva oslobođen odgovornosti pokretanja glavnog postupka, člankom 373. Zakona o parničnom postupku propisano je da postupci za donošenje mjera opreza i svaka određena mjera prestaju:

- a) ako podnositelj ne pokrene postupak o kojem ovisi mjera u roku od 30 dana od datuma kad je obaviješten da je odluka kojom se određuje mjera postala pravomoćna (članak 373. stavak 1. točka (a) Zakona o parničnom postupku)
- b) ako se postupak nakon pokretanja obustavi na dulje od 30 dana zbog nemara podnositelja zahtjeva (članak 373. stavak 1. točka (b) Zakona o parničnom postupku)
- c) ako je tužba odbačena pravomoćnom odlukom (članak 373. stavak 1. točka (c) Zakona o parničnom postupku)
- d) ako je tužba odbačena zbog postupovnih razloga, a podnositelj zahtjeva ne pokrene pravovremeno novi postupak kako bi iskoristio učinke prethodnog postupka (članak 373. stavak 1. točka (d) Zakona o parničnom postupku)
- e) ako više ne postoji pravo čiju zaštitu podnositelj zahtjeva traži (članak 373. stavak 1. točka (e) Zakona o parničnom postupku).

Ne dovodeći u pitanje propise o raspodjeli tereta dokazivanja, čim odluka o određivanju mjere opreza i prenošenju odgovornosti za pokretanje postupka postane pravomoćna, tuženik se obavešćuje da se postupak kojim se osporava postojanje zaštićenog prava mora pokrenuti u roku od 30 dana od obavijesti jer se u protivnom smatra da se donesenom mjerom konačno rješava spor (članak 371. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Isto se primjenjuje kad se postupak nakon pokretanja obustavi na dulje od 30 dana zbog nemara podnositelja zahtjeva ili je tužba odbačena zbog postupovnih razloga, a podnositelj zahtjeva nije pravodobno pokrenuo novi postupak kako bi iskoristio učinke prethodnog postupka (članak 371. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Mjera opreza prestaje kad se donese pravomoćna odluka u predmetu (članak 371. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Redovne žalbe dopuštene su kad je vrijednost mjere viša od granice određene za sud kojem se podnosi žalba, a osporena je odluka nepovoljna za stranku koja podnosi žalbu za više od polovine tog iznosa (članak 629. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Žalbu je uvijek moguće podnijeti protiv odluka koje se odnose na vrijednost mjera opreza na temelju toga da vrijednost premašuje granicu suda na kojem je osporena odluka (članak 629. stavak 3. točka (b) Zakona o parničnom postupku) i protiv odluka o prethodnom odbijanju početnih zahtjeva za donošenje mjera opreza (članak 629. stavak 3. točka (c) Zakona o parničnom postupku).

Protiv odluka kojima se određuje promjena odgovornosti za pokretanje postupka može se podnijeti žalba samo zajedno sa žalbama protiv odluka o traženoj mjeri. Odluke o odbijanju promjene odgovornosti pravomoćne su i protiv njih nije moguće uložiti žalbu (članak 370. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Protiv odluka kojima se određuju mjere opreza, uključujući odluke kojima se određuje promjena odgovornosti za pokretanje postupka, nije se moguće žaliti Vrhovnome sudu (*Supremo Tribunal de Justiça*), ne dovodeći u pitanje predmete u kojima je žalba uvijek dopuštena (članak 370. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Odluku o određivanju mjere opreza može osporiti:

svaka stranka u postupku koja nije bila uspješna (članak 631. stavak 1. Zakona o parničnom postupku)

svatko tko nije stranka u postupku, ali trpi neposredni i stvarni gubitak zbog primjene mjere opreza (članak 631. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Za žalbe je nadležan drugostupanjski sud u okrugu u kojem se nalazi sud koji je donio spornu odluku.

Rok za podnošenje žalbe je 15 dana od primitka obavijesti o odluci (članak 638. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Ako se žalba odnosi i na ponovno ocjenjivanje izvedenih dokaza, rok se produljuje za deset dana (članak 638. stavak 7. Zakona o parničnom postupku).

Žalba pokrenuta protiv rješenja kojim se izravno odbija ili ne određuje mjera ima odgodni učinak (članak 647. stavak 3. točka (d) Zakona o parničnom postupku). U ostalim slučajevima ima samo devolutivni učinak.

Mjerodavno zakonodavstvo

[Zakon br. 41/2013 od 26. lipnja 2013.](#) – Zakon o parničnom postupku

[Zakon br. 62/2013 od 26. kolovoza 2013.](#) – Zakon o organizaciji pravosudnog sustava

Druge poveznice

Dodatne informacije dostupne su na sljedećim internetskim stranicama:

[Portal pravosuđe](#)

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Portal CITIUS](#)

[Baza podataka pravnih dokumenata](#)

[Portugalski službeni list](#)

Napomena:

Informacije iz ovog informativnog članka nisu obvezujuće za kontaktnu točku Europske pravosudne mreže u građanskim stvarima, sudove, druge subjekte ni tijela. Iako se redovito ažuriraju, informacije iz ovog informativnog članka ne zamjenjuju potrebu da se provjere važeći mjerodavni propisi te se njihovo tumačenje u sudskoj praksi može mijenjati.

Posljednji put ažurirano: 09/03/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.